

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre ..... 10 k.
Negyedévre ..... 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre ..... 20 kor.
Negyedévre ..... 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre ..... 24 kor.
Negyedévre ..... 6 "
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XX. évfolyam 137. szám.

Nagyvárad.

Péntek 1914 június 19

Radikálisok a protestánsok ellen.

A radikális párt, melynél csak a párt van meg, de a pártnak tagjai nincsenek — mindenhová beko-pogtat, hogy szövetséget találjon. Miután már minden párt elutasította a felkinált barátságot, most a protestánsokhoz fordul s közös harcra hívja a közös ellenség: a klerikalizmus ellen.

Ez a felhívás is méltó a radikálisokhoz. Olyan modorban történt, ami rendkívül sértő a magyar protestantizmusra.

Első sorban megállapítják a radikálisok, hogy a klerikális hatalom nemcsak nem gyengül, hanem mindinkább erősödik. Ezzel szemben a magyar protestantizmus annyira elmaradt, annyira szervezetlen, hogy valóban semmiféle kulturális missziót nem teljesíthet. „A protestantizmus tétlen és alig képvisel némi erkölcsi erőt.”

Ily bevezetés után aligha lesz kedve a magyar protestantizmusnak, hogy szövetségre lépjen a radikálisokkal. Pedig ezt akarják a radikálisok, a kik felpanaszolják, hogy a radikalizmus egymaga áll a klerikalizmussal szemben. Pedig a protestantizmusnak ma is az lenne a hivatása, mint négyszáz év előtt, küzdeni a katholicizmus ellen. Mert a katholicizmus térfoglalása az ő veszteségeiket is jelenti, nemcsak a radikalizmusét.

A radikalizmusnak nagyon tetszenék, ha a katolikusok és protestánsok újra kezdenék azt a harcot, mely csapás volt Magyarországra századokkal előbb. De ezek a harcok ma már a történelemé s

semmi kilátás rá, hogy újra kitörjenek. Ellenkezőleg. Mindkét táborban meg van a megegyezés arra, hogy az idők szelleme új harcot követel a közös ellenség ellen: a vallástalanság, a hazafiatlanság ellen, mely most radikális név alatt támad. A radikális párt ugyanazokból áll, akik a szabadkőművesség oduiban titkon hirdették eszméiket s akik most elérkezettnek látták az időt, hogy kilépjenek a nyilvánosság elé s pártot alakítsanak. Hogy pedig a szabadkőművesek ellenségei minden vallásnak, azt legjobban tudják a protestánsok közül azok, kik tagjai voltak a páholynak és éppen e miatt léptek ki.

A radikálisok felhívása utal a német protestánsokra, akiket megdicsér azért, mert összeegyeztetik a monista filozófiát a kereszténységgel. A magyar protestánsok éppen nem kérnek ebből a kétes dicsőségből. Köztudomásu, hogy a német protestantizmusban alig van már valami a kereszténység pozitívumából. Közös elméletek pótolják ott a vallást. A magyar protestantizmus ma az egyetlen, amely még igazi pozitív keresztény alapon áll.

Kétségtelen, hogy a katolikus szervezkedés ma már kezd hatalom lenni. Amde ez csak példát adhat a protestánsoknak és nem okozhat náluk félelmet, mert ma katolikusoknak és protestánsoknak csak egy ellenségük van: a vallástalanság, mely ma már pártprogramm Magyarországon.

Közös kincseink vannak veszélyben, itt az ideje, hogy végre egyet értsen a magyar a közös ellenség-

gel szemben. A radikalizmus térdhódítása pusztulást jelent ugy katolikusnak, mint protestánsnak egyiránt. És a vallásháboruban meg-edzett protestánsoknak meg kell érteniök, hogy új vallásháború kezdődik most, melyben nem a körülforog a harc, hogy milyen vallás legyen a magyar, hanem hogy teljesen vallástalan legyen-e. Itt az ideje, hogy a protestantizmus is felvegye a harcot, de velünk s nem ellenünk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 18.

A képviselőház ma délelőtt Beöthy Pál elnöklete alatt ülést tartott.

Báró Harkányi János vicinális javaslatot terjeszt be.

Ezután harmadszori olvasásban megszávták a hatóságok védelméről szóló törvényjavaslatot.

Mártonffy Márton ismertette ezután a tanári nyugdíj- és gyámintézetéről, továbbá a tanítói nyugdíj- és gyámintézetéről szóló közoktatásügyi miniszteri jelentést, melyet tudomásul vettek.

Még több kisebb jelentést vettek ezután tudomásul, majd áttértek a mentelmi ügyek tárgyalására.

Fölfüggesztették mentelmi jogát a következő képviselőknek: Ábrahám Dezsőnek, Béla Henriknek, Blahó Pálnak és Lengyel Zoltánnak.

Az elnök jelenti, hogy a Háznak nincs több tárgyalni való anyaga, ezért ajánlja, hogy június 30-ig érdemleges ülés ne legyen, hanem június 24-én formális ülést tartsanak a további teendők megbeszélése végett.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELITS

Telefon 956. sz.

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Fűzesfa-telep 7. sz. Új vashídó mellett.

Gépek villanyerőre felszerelve. — Készítünk teljes lakberendezéseket, kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba-berendezéseket raktáron tartunk.

Tervekkel és rajzokkal
kivánatra díjtalanul szolgálunk.

Ezt elfogadták s az ülés evvel 12 óraker véget ért.

Feltűnést keltett, hogy ámbár az ellenzék nem jelent meg, délfelé Rakovszky István megjelent és interpellációt akart bejegyezni, de mikor értesült, hogy a Házat elnapolják, letett szándékáról. Rakovszky katonai ügyben akart interpellálni.

Az albán felkelés.

Elfoglalták Durazzót?

Párisból jelentik: A Matin levelezője, állítólag a legmegbízhatóbb római forrásból közli: Vilmos fejedelem eltökélt szándéka el nem hagyni a palotát. Az osztrák-magyar és olasz csapatok mindent elfognak követni a palota védelmére a fölkelőkkel szemben. A felkelők két parlamentéjét egyenesen a fejedelem elé vitték. Itt két irányban fejtették ki a felkelők követeléseiket. Az egyik arra vonatkozott, hogy időt engedjenek a felkelőknek sebesülteiknek elvitelére, a második mintegy ultimátumszerűen az kívánta, hogy a fejedelem 54 órán belül hagyja el Durazzót.

A fejedelem a felkelők kívánságát nem teljesítette, hanem gyorsfutárt küldött a Sijak felé haladó malisszorokhoz, hogy azonnal térjenek vissza. A futár azonban a fölkelők kezébe esett; a futárt agyonlőtték. Csak ezáltal vált lehetségessé, hogy a lázadók a várost ujabban oly hirtelenül megtámadhatták.

Az elárult haditervek.

Bécs, június 18. Egy katonai szakértő a durazzói új harcokról a Neue Freie Pres-

sében a következőket írja: A Rasbul és Sijak közt, valamint Durazzó közelében lejátszódott legújabb események csak azzal magyarázhatók, hogy Wied herceg kormánycsapatái hallatlan árulás áldozatai. Durazzóban szigorú ellenőrzés és kemény felügyeleti szolgálat kellene minden gyanús elem szemeltartása céljából és az amugy is proklamált ostromállapot alapján minden áruló vagy kémkedő ellen könyörtelenül kellene fellépni. A legjobb támadó haditervet, a legszébb diszpozíciókat és a legkitűnőbb csapatok akcióját is megghiúsítja az, ha a katonai akciók még végrehajtásuk előtt az ellenség fülébe jutnak, úgy, hogy módja nyílik vagy megelőzni a támadást, amint az 15-én reggel történt, vagy törbevasalni a támadót, mint ma.

Durazzó elestének hirtelensége.

A Frankfurter Zeitung római tudósítás alapján jelenti, hogy Durazzó elesett.

A Frankfurter Zeitung a hirtelenséggel közli.

Az olasz hajóhad az albán vizeken.

Róma, június 18. A Tribuna jelenti Speziából: A Lionardo da Vinci csatahajó Gaetába indult, ahonnan az Amero d'Aste Stella altengernagy parancsnoksága alatt álló első hadosztálylyal együtt cirkáló utra indul az Adria tengerre és az albán kikötőket is felkeresi.

Árulók a mirditák között.

Bécs, jun. 18. A Neue Freie Presse írja: A fölkelő parasztok újra megrohanták Durazzót. Apró jelek mindinkább azt mutatják, hogy a fejedelem palotájának minden kuckójában árulás és kémkedés leselkedik.

A király zászlószentelésén.

A király tegnap jelent meg először felgyógyulása óta a nyilvánosság előtt és pedig a bécsi Ferenc József katonai akadémia zászlószentelése alkalmából. Az ünnepség, melyen az uralkodóház összes Bécsben tartózkodó tagjai és a hatóság fejei is részt vettek, Schönbrunnban folyt le. A parkot az ünnepség idejére elzárták a nagyközönség elől.

Reggel kilenc óraker felvonultak az ünnepen résztvevő katonai csapatok. A kis galériában levő hosszú asztalon fekszik az új zászló, amelybe először Piffli bibornok, utána a tábornoki kar, a hatóságok képviselői, Windischgraetz herceg, az urakháza elnöke, Weisskirschner polgármester és más kiváló személyiségek szöveget vertek be. A zászlót a katonai akadémia egyik növendéke vitte fel a nagy galériába, amelyben oltárt állítottak fel.

A király Izabella főhercegnő, a zászlóanya kíséretében lépett a terembe, majd a főhercegek és főhercegek követték. Ugy a király, mint az uralkodóház összes megjelent tagjai szintén beütöttek egy-egy szegyet a zászlórudba, amelyet Izabella főhercegnő, mint zászlóanya, díszes szalaggal ékesített fel. Ezután Piffli biboros, a bécsi hercegek ünnepi misét mondott, közben pedig a kivonult gyalogság és tüzérség diszlövésüket adott.

Mise után a király a zászlóanyával, a főhercegekkel és a főhercegnőkkel a kastély nyílt lépcsőjén át lement a parkba és a homlokzat előtt elhaladva, a nagy szabad térségen megszemlélte a kivonult katonaság diszmenetét.

HERKULESFÜRDŐI LEVELEK.

Herkulesfürdő, június 16.

»Ha a föld Isten kalapja
Hazánk a bokréta rajta«.

Herkules-fürdő pedig a bokréta egyik legszebb virágszála az ő gyönyörű fenyves hegyesucsjaival, sétányra alakított magaslatáival és a fürdőtelepet átszelő mint egy ezüst szalag tiszta vizű Cserna-patak, de mely patak ugyancsak megtréfálta bámulóit, mert a szombat éjjeli zápor után úgy megdagadt, hogy ami nem volt örök időkre kiszámított szilárdsága, azt mind hátrá vette és jöhet vele Orsova felé a Dunába. Látunk sürgönypóznára akadva ablak redőnyt keretéstől, egész ketrecet és ólreszleteket, fatelepekről elmosott óriási félig feldolgozott árbóc rudakat, óriási fákat, tönköket, végül addig cirógatta, nyaldosta most már szürkés barnává dagadt hullámaival a folyó partján álló fákat, míg azok nagy terjedelmekkel gyökerestől megindultak.

A látvány borzalmas volt, annyival inkább, mivel az ár folyton nőtt és jött a hír, hogy utjában pallókat és hidakat elsodort, elmosta az uttestet, alkalmi fuvarosunk még otthonába Mehádiába sem mehet. És a megdöbbenés annyival kétségbeejtőbb lett; mert az est közeledtével máskor kilométerekre terjedő barátságos villany fényben látszik a kies fürdő-telep és most az est beköszöntével sötétben maradtunk, mert a zápor, mi-

lyent itt több éve nem éltek át — a villanytelepet is megrongálta, oly erősen, hogy már három este miligyertya mellett gubbasztunk a szobában.

Végre ma negyednapra sikerült több acetelin lámpát az utak néhány helyére szerezni. Ilyen kisegítő olaj lámpáknak mindenkor készletben kellene állnia, mint a városi színházaknál, ahol villanyvilágításnak; hogy ne kelljen, mint hétfő este is a a gyönyörű gyógyterasson 190 kirándulónak (a temesvári gazdák társulata) a modern izléssel terített két hosszú asztalára ásványvizes üvegekbe gyertyákat szorítani. A vasárnap esti tombola is a gyönyörű, tágas gyógyteremben a rokokó nőkre emlékeztető gyertya fényénél folyt le.

Hogy milyen kárt jelenthet ez a számitáson kívül esett, véletlen a vendéglősnek, szomorú lenne még ki is számitani.

De jön a fősaison és ez kárpotlást fog hozni a veszteseknek, mert már is minden vonat sok vendéget hoz. A „jó vendég“ itt nem a magyar. Herkulesfürdő határszélén, tehát csak természetesen, hogy elsősorban román a főpublikuma, szerb, bulgár, temesmenti német ajkuak a vendégei és legkevesebb a magyar. Azt mondják: a Balkán itt kezdődik. De le a kalappal! a m. kir. kincstár előtt; mert gyönyörűen, bőkezűen gondoskodik: van itt mindenféle rendű és rangú invalidus tisztviselő számára több kastélyszerű épület, ahol megfelelő kedvezményes

vagy díjmentes lakást és fürdőt kap, sőt még az étkezésnél is részesül kedvezményben. Még a mosóintézet is kincstári felügyelet alatt áll, az idegennek bizalmával visszaélni, meggátolják, mert első itt a legfegyelmetesebb közbiztonság.

Az Erzsébet-szegényházban nem csupán ingyen lakást és fürdőt kap a reá szorult, hanem még heti táppénzt is.

Váradról származó öreg takarítónőnk, hallva, hogy e fürdő története után érdeklődöm, igyekezett elmesélni, hogy abból az időből ered „amikor Herkules erre felé portyázott.“! Ezen kedves naiv felvilágosításból függetlenül a fürdőházakra tereltem megfigyelésemet, melyek a Szapáry fürdőház kivételével (ez a múlt század 80-as éveiben újszerű stílusban épült) a többi „a törökvilág Magyarországon“ időre emlékeztet, midőn a hely, anyag és munkaerő majdnem ingyen lehetett, de a kényelemre valló izlésök elvitáztatlan. S hogy az itteni gyógyhatású ásványvizek felfedezésének ideje a római korra vezethető vissza, arról több követést tesz tanuságot.

S mielőtt e kristálytisza hegykatlanban, sziklákon épült fürdőtelepet elhagynám, ahol minden sétány „csend és nyugalomról beszél“ a fenyves levegőtől duzzadó kebellem ismét reá zenditem „Ha a föld Isten kalapja“, Herkules fürdő egyik legszebb virágszála rajta.

Özv. dr. Deákné H. Zsuzsa.

Grand Circus Colosseum

június hó 20-án, szombaton érkezik külön vonaton és még ugyanaznap este fél 9 óraker

megnyitó előadás!!

Elsőrangú világvárosi műsor! 18 attrakció! Műlovarok, műlovarnők, idomított nemes fajlovak. Bővebbet a falragaszok.

Vasuti közgyűlések napja.

Három közgyűlés egy napon.

Három vasúttársaság tartotta tegnap városunkban közgyűlését.

A Városi Vasut közgyűlése.

Délelőtt 10 órakor volt a Nagyvárad városi vasut közgyűlése, amelyen dr. Hoványi Géza orsz. képviselő elnökölt. Az igazgatóság, amely szerint a 220,375 kor. 57 fillér tiszta nyereségből részvényenkint 6 százalék vagyis 12 korona élvezeti jegenként pedig 1 százalék, vagyis 2 kor. osztalék fizetetik, a jelenlevő részvényesek egyhangulag tudomásul vették és a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadták.

Nagyvárad városnak a tiszta nyereségből 6087 korona 15 fillér jut.

A Nagyvárad—Belényes—Vaskóhi vasut közgyűlése.

Déli fél egy órakor a Nagyvárad—belényes—vaskóhi vasúttársaság tartotta meg közgyűlését Beöthy László v. b. t. t. elnökelete alatt.

Jelen voltak:

Beöthy László, Fetser Antal, dr. Karácsonyi János, Hlatky Endre, dr. Miskolezy Ferenc, Gellért László, dr. Hoványi Géza, dr. Okolicsányi Zoltán, dr. Geber Antal, dr. Krüger Aladár, Erdélyi Vince, Szmazsenka Ernő, Rednik Gábor, Nemes Károly, Gergely József, Révész Jakab, Löwenstein Zsigmond, Bónis Elemér, Kozma István, Gera Sándor, dr. Csury Jenő, Lukács Odön, Fráter Barnabás, Pucher Ottmár, dr. Szirmai Rikárd, Középegy Kálmán.

Az igazgatósági jelentés és zárszámadások előterjesztése után Révész Jakab ügyvéd, részvényes szólalt fel és előterjesztette, hogy az igazgatósági jelentés minden egyes pontját helyesli és elfogadja, azonban a nyereség és veszteség számla egy tételét, mely szerint „vitás követelések tartaléka” címen felszámított 149000 K-ás tételt kéri kihagyni. Ugyanis eme 149000 K azért tételként kiadástként tartalékba, mert a Máv. a társaságtól ily összeget követel, e követelés alaptalanságának kimondása iránt a közigazgatási bíróságnál a társaság részéről a kereset megindított. Kifogásolja a nyereségből eme összegnek tartalékba leendő helyezését azért, mert ez bizonyára nem mai keletű, nem a legutolsó üzletévről keletkezett, ez fennállott már előzőleg is. Amennyiben azonban ez az eset nem állana fenn, még akkor sem vonható ez le a nyereségből és tehető vitás követelések címén tartalékba, mert még ma vitás, hogy meg kell-e fizetnünk eme 149000 koronát és így a társaság ráér eme összeget majd akkor kiadásba tenni, ha tényleg ennek megfizetése már megtörtént. Akkor is ez felszólaló szerint a tartalékalap terhe.

Dr. Okolicsányi Zoltán nyomban megadta a kellő felvilágosítást. A pályán bizonyos megerősítési munkákat végzett a Máv.; ezek a munkálatok onnan származtak, hogy a Máv. erősebb mozdonyokat járat a pályán, mint aminőkre kezdetben számítottak, ami által a teherszállító járatok is intenzívebben kihasználhatók váltak. Ez nyilvánvalóan a vasuti szolgálatot ellátó

államvasutnak az érdeke s ezért a részvénytársaságnál egészen természetesnek találta, hogy az államvasutak érdekében végzett munkálatok költségét éveken át a társaságtól senki sem követelte. Arról, hogy a Máv. a részvénytársaságtól 149,000 koronát követel, csak a lefolyt utolsó üzleti évben értesült az új igazgatóság azáltal, hogy ezen összeget a Máv. a társaságtól a számadás szerinti összegből egyszerűen levonta. A Máv.-nak ezt az intézkedését a kereskedelmi miniszter jóváhagyta, ez ellen azonban a közigazgatási bíróságnál jogorvoslattal élt a társaság. A közigazgatási bíróság bizonyítást rendelt el. Hosszadalmas eljárásra van tehát kilátás, az eredmény előre nem tudható, helyes volt tehát az igazgatóság eljárása, mikor a bekövetkező legrosszabb eshetőségre is gondolva, e ma vitás követelés fedezetéről előre gondoskodik.

Dr. Beöthy László két momentumot ajánl a közgyűlés figyelmébe, egyik az, hogy a 149,000 korona nem fedezhető a tartalékalapból, mint Révész kíváná, mert a rendes tartalékalap arra való, hogy csak végső szükség esetén használtassék fel; az óvatossággal ellenkezőnek, ha a 149,000 koronával a tartalékalap csökkentetnék. A másik szempont pedig az, hogy nem szabad a részvényesek közt olyan összeget kiosztani, amely összegre nézve vitás lehet, hogy az a részvénytársaságé-e vagy sem. Már pedig mindaddig, míg a 149,000 korona kérdése eldöntve nincs, ez az összeg vitás, hogy a társaságé-e, ha pedig vitás, akkor a részvényesek közt fel sem osztható. Ha a 149,000 koronára azt fogja megállapítani a közigazgatási bíróság, hogy azzal a társaság a Máv.-nak nem tartozik, akkor az ugyanis a részvénytársaság, a részvényesek javára marad vissza.

Révész Jakab erre indítványát visszavonta s a közgyűlés az igazgatósági jelentést és a mérleget elfogadta.

Az igazgatósági javaslat elfogadásával a közgyűlés a lefolyt évre az elsőbbségi részvények után 6 százalék, vagyis 12 korona, a törzsrészvények után pedig 1 százalék, 2 korona osztalék fizetését állapította meg.

A felügyelő-bizottság tagjaiul megválasztottak egy évre: Dr. Horváth Endre miniszteri titkár (új), Szekula Gyula a Kassa—oderbergi vasut nyugalmazott főfelügyelője (új) és Középegy Kálmán rendes tagok, továbbá Korda Andor póttag.

Az össi—váradvelencei vasut közgyűlése.

Délután 3 órakor volt az össi—váradvelencei összekötő helyérdekű vasut részvénytársaság évi rendes közgyűlése Hoványi Géza országgyűlési képviselő igazgatósági alelnök elnökelete alatt. A kormány képviselőjében dr. Ott János miniszteri osztálytanácsos vett részt. A társaság 1913. évi tiszta nyeresége 25,296 korona 57 fillér, amelyből részvényenkint 4 és fél százalék, vagyis 9 korona osztalék jut kifizetésre.

A villamosmű kibővítése.

A felügyelő bizottság ülése.

A nagyvárad városi villamosmű működését egyesek kifogásolják, hogy nem prosperál eléggé, nem hozza meg a befektetett tőkének a kamatát, de azért igyekeznek mindenféle ingyen szolgáltatásokkal megterhelni.

Ha számításba vesszük azonban, hogy minő terheket visel az utcai és középületek díjtalan világítása révén, továbbá azokat a hozzájárulásokat, amelyeket a jövedelemből elvon a város, kitűnik, hogy még a mostani nehéz viszonyok között is behozza a villamosmű azt a jövedelmet, amely a befektetett tőkének busásan megfelel.

Pedig a villamostelep még fiatal korát éli s eddig mindég csak újabb és újabb fejlesztésre, bővítésre szorult, mert olyan mérvben veszi igénybe a telepet a közönség, amilyenre nem számítottak.

Most újabb bővítés előtt áll a villamos telep s már a pályázatok is beérkeztek a kibővítésre nézve.

A többi között ezzel a kérdéssel is foglalkozott a villamosmű felügyelő bizottsága tegnapi ülésén, melyen a polgármester távollétében Komlóssy József gazd. tanácsos elnökölt.

A bizottság tudomásul vette az igazgatónak május havi jelentését, mely szerint az előző évihez képest semmi haladás nem mutatkozik, azonban visszaesésről sem lehet panaszkodni.

Sajnosan vette tudomásul a bizottság, hogy 3 fogyasztót nemfizetés miatt ki kellett kapcsolni, azonban az egész bizottság egyetértett abban, hogy nemfizető fogyasztókkal szemben ez az egyedül lehetséges eljárás.

Tudomásul vette a bizottság az igazgató jelentését a villamos mű kibővítésére beérkezett pályázatokról és megbizta az igazgatót, hogy Schlatter tanár szakértővel együtt a pályázatokat szakértői szempontból bírálják meg s egyúttal a vállalatbaadás módozatairól tegyen az igazgató a legközelebbi ülésen előterjesztést.

A felügyelő bizottság tudomásul vette, hogy a honvédelmi miniszter a honvédtüzér laktanya villamos világítási berendezése elől nem zárkózik el s megbizta az igazgatót, hogy ebben a kérdésben az illetékes hatóságokkal részletes tárgyalásokat folytasson és a megállapodásokat terjessze újból a bizottság elé.

Az ülés egyik tárgya lett volna az is, hogy a villamos mű felügyelőbizottsága véleményét mondjon a felől, hogy a Szent László-téri házikó építési költségeiben milyen összeggel fog a villamos mű részesedni. Ezt a kérdést azonban a bizottság függőben tartotta tekintettel arra, hogy a Szt. László-téri házikó sorsa felett még végleges döntés nem történt.

Végül megbizta a felügyelő bizottság a villamosmű igazgatóját, hogy a Nagyvárad közelében, Almamező határában, a premontreirend területén feltárt új szénbánya termékekkel kísérleteket végezzen. Ezen próbák 3 hónapot igényelnek s ezek befejeztével a villamosmű igazgatója a kísérletek eredményéről a felügyelő bizottságnak jelentést fog tenni.

A „Kolozsvári Kristály“ Gőzmosógyár üzlethelyiségét

Szalárdi-utca 9. szám alá helyezte át. (Rosenzweig fűzőipar épület)

Ruhafestés.

Vegyztisztítás.

Gőzmosás.

A török—görög konfliktus.

Bukarest, június 18. Szaszonov orosz külügyminiszter egy román politikai szemlélyiséggel folytatott beszélgetésben a török—görög konfliktus fenyegető fordulatáról aggodva nyilatkozik. A miniszter valószínűnek és közelinek mondotta azt, hogy Görögország anektálja a török szigeteket.

A tengerésztisztek nem kapnak szabadságot.

Athén, június 18. A kormány rendeletet bocsátott ki, mely szerint a tengerésztisztek nem kapnak szabadságot. Az egész flotta és hadiszereinek hivatalos szemléje alkalmával megállapították, hogy minden a legjobb állapotban van.

Bolgárok és törökök összeütközése.

Berlin, június 18. Konstantinápolyból jelentik, hogy Gümöldzinában a bolgár hatóság elrendelte a muzulmánok lefegyverzését. A rendelet végrehajtása folyamán ismételt véres összeütközések voltak bolgárok és muzulmánok közt, amelyek folyamán 44 ember többé kevésbé megsebesült. A muzulmánok között rendkívül nagy izgalom támadt. Igen sokan elmenekültek lakóhelyükről és memorandumot intéztek a kerületben megválasztott muzulmán szobranje képviselőkhöz, amelyben segítséget kérnek. A képviselők azonnal eljártak Radoslanov miniszterelnöknél, aki a minisztertanács határozata alapján muzulmán és bolgár szobranje képviselőkből álló parlamenti bizottságot küldött a helyszínére, a vizsgálat megejtése céljából.

A nyomdászok mulatsága.

János-ünnepély a Püspök-fürdőben

*

A nagyváradi könyvnyomdászok 1914. évi június 28-án, vasárnap fényesnek ígérkező mulatságot rendeznek a Püspök-fürdőben. Június 28-ika János-napja a nyomdászok ünnepe, *Gutenberg János*, az első nyomdász, a könyvnyomtatás kitalálójának a nevenapja. Ezen a napon rendezik az ünnepüket, amely minden bizonnyal pompás sikerű lesz.

Ezerféle kellemes szórakozásról gondoskodik a nyomdászok lelkes gárdája és a rendezők fáradhatatlan agilitása meg is hozza a méltó nagy sikert.

A mulatságot részben a nyomdászszanatórium, részben könyvtárunk javára rendezik.

A rendkívül izléses, diszes meghívó szövege a következő:

Meghívó. A nagyváradi könyvnyomdászok 1914. évi június hó 28-án, vasárnap, a Püspök-fürdő összes helyiségeiben részben a nyomdászszanatórium, részben könyvtárunk javára, tombolával, konfettivel, serpentincsatával, különféle mulattató előadásokkal és táncal egybekötött

JÁNOS ÜNNEPÉLYT

rendeznek. Az ünnepély kezdete délután 4 órakor. Tánc kezdete este 9 órakor. A zenét *Kakuczi János* 14 tagból álló hírneves zenekara szolgáltatja. Személyjegy 1 korona, családjegy 2.50 korona. Jegyek előre válthatók: Rigler J. Ede, Sonnenfeld Adolf, Sebő Imre, Stern Béla papirkereskedéseiben és a ren-

dezőbizottság tagjainál. Azon t. hölgy, aki a legtöbb levelező-lapot és tombola-jegyet eladja, ugyszintén aki a legtöbbet kapja, egy értékes ajándékban részesül. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság július 5-én fog megtartatni. A t. vendégek részére éjfél után 2 órakor külön vonat áll rendelkezésre. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapok utján nyugtáztatnak.

Rendezők: Nagy Imre, Feinsilber Sámuel v. b. elnökök, Szedő Emil v. b. jegyző, Weinberger Bernát v. b. pénztárnok, Lakatos Mihály zenerendező, Propper Ferenc tánc-rendező, Kuczik Sándor, Kovács Sándor ellenőrök. Alföldi Ferenc, Altmann D., Arany Sándor, Balogh Lajos, Baumgarten Miksa, Bernáth József, Béres S., Borsos Antal, Breuer Ottó, Bélády István, Burger Mór, Csabola István, Csoma Gy., Diósi Alfréd, Erdélyi Sándor, Fáber Emánuel, Friedmann Bernát, Fáber József, Goldstein Izidor, Goldstein Izsák, Grünvald Pál, Hajós Géza, Heller Samu, Herez Sámuel, Hübsenberger József, Herskovits Miklós, Humerecker József, Hivesi József, Irimi Mihály, Klausner Gyula, Kovács Béla, Kiss János, Klein Gerson, Kohn Sámuel, Kohn Zsigmond, Komjáthy József, Kovács László, Kremlicza Lajos, Láng Henrik, Lukács István, Makranczi Andor, Niedermann Dezső, Papp László, Perl István, Poretonek György, Pintér László, Prohánka Miklós, Reich Ignác, Rosenblüth Ferenc, Röff József, Román Pál, Schlinger Márton, Stern Lajos, Szabó Emil, Szabó Sándor, Szabó Zoltán, Szikora János, Tomcsányi Dezső, Török Kálmán, Ujlaki László, Ungváry József, Veress Gyula, Zeman János.

Merénylet a cár ellen

Apostahivatalt felrobbantották

A B. Z. am Mittag-nak jelenti pétervári tudósítója: Rémhírek keringnek, hogy a cár és családja ellen a vasuton, mikor Kisenevből Pétervár felé utazott, bombamerényletet kíséreltek meg. Az első jelentés úgy szólt, hogy a cári udvari vonat több kocsija elpusztult, de hamarosan új hírek jöttek, amelyek megnyugtatóan szóltak. Tényleg merénylet történt a vasutvonalon Kisenev és Kiev között, de a cár vonata már akkor elhaladt és egy utána következő személyvonat kocsijai alatt robbant fel a pokolgép, amely borzalmas pusztításokat vitt véghez utasokban és vagonokban egyaránt.

Kasatinnál, a Berdicsiev-kerület e kis állomása közelében helyezték el a bombát a vasuti sinekre az összeesküvők. Előbb a futárvonat robogott keresztül, amelyet mindig a cár vonata előtt szoktak biztonság okáért jártni, néhány perc multán áthaladt a cár különvonata és csak egy óra mulva folytatták a rendes személyforgalmat. Mikor a postavonat elhagyta Kasatint és közeledett Tschudnovhoz, felrobbant a pokolgép, több személyvagon a levegőbe röpült és sok utast darabokra tépett a bomba.

Megszűnik a Polónyi-Lengyel-

pör. Megszűnik az időtlen-ideje huzódó nagy pör, melyet Polónyi Géza, volt igazságügyminiszter indított Lengyel Zoltán ellen.

Tegnap hirdette ki döntését a budapesti törvényszék vádtaácsa. A vádtaács megállapította az ügy elévülését és a további eljárást beszüntette.

A vádtaács döntése eilen dr Polónyi Dezső Polónyi Géza képviselőtében felfolyamodást jelentett be.

Viccelt a drága!

Diósi Nusi legujabb primadonna-trükkje. — Nyilatkozik az aradi színigazgató.

A nagyváradi szintársulat leendő primadonnája jól kezdi szereplését. Egy eléggé meggondolatlan kijelentéssel felültette az aradi és váradi publikumot. Elhíresztelte, hogy nem jön Nagyváradra s az aradi direktor kész fizetni érte *Erdélyi Miklósnak* ötezer korona poenálét, csak bontsa fel a szerződését.

Mindenütt hitelt adtak ennek a kijelentésnek és sűrű táviratváltás indult meg Arad és Nagyvárad között.

Mikor aztán Diósi Nusi látta, hogy mi esoda dühös vihart kavart fel, akkor úgy ütötte el a dolgot, hogy ő csak viccelt! . . . Ó, a drága. Ugyan kinek van szüksége egy primadonna viceire. A közönség nem szereti, ha ugratják és ez a reklám alighanem ártani fog a leendő primadonnának.

Tegnap megérkezett már Aradra *Szendrey Mihály* színigazgató is és az alábbi nyilatkozatával egyszerre véget vetett a híreszteléseknek.

— Diósi Nusi búcsuja előtt — mondotta Szendrey — csakugyan volt szó arról, hogy maradjon meg továbbra is Aradon. A közönség köréből néhányan kértek, hogy próbáljam itt marasztalni Diósi kisasszonyt. En beszéltem is vele és akkor az volt a tárgyalásunk alapja, hogy a gázi és a játszási kötelezettség tekintetében a jelenlegi feltételek maradjanak meg és *Nusi bontsa fel békésen a szerződést Erdélyivel.* Erdélyi azonban csak a neki szerződés szerint járó ötezer korona poenálé ellenében vállalkozott a szerződés felbontására.

Ezek a tárgyalások egy ideig elhúzódtak, de végük szakadt, mert Diósi nem akarta fizetni a poenálét. En pedig békés megegyezés nélkül nem szerződöttem vissza Nusit, mert mint az országos színészegyesület alelnöke nem szerződöttem szerződészegő tagot. En azután szerződöttem Nusi helyére Horváth Nusit és Kardos Ilyt és mondhatom, hogy e két elsőrangú tagom gázsija jóval nagyobb együttesen mint Nusié.

Ezektől eltekintve a mai napig annál kevésbé volt tudomásom arról, hogy Diósi kisasszony visszamarad társulatomnál, mert a nyári szünet előtt pár nappal állapotam meg vele, hogy a nyári színházban is lépjen föl, tekintettel arra, hogy szeptember elsején végleg távozik Aradról. Az itt maradásról folytatott tárgyalások óta, amelyek meghiusultak, nem is beszéltem vele.

Ma különben *Erdélyi Miklós* Nagyváradról táviratban tudakolta, hogy nyilatkozzak őszintén Diósi szerződéséről. En ennyit válaszoltam: „*Hozzám Diósi szeptember 1-ig van szerződötve, egyébről nem tudok.*” — Hogy mi oka volt Diósinak mást mondani, nem tudom.

Diósi Nusi egyszerű gondolkozásmódjával úgy oldotta meg a kinos helyzetet, amelybe Szendrey Mihály kijelentései után került, hogy naiv ártatlansággal azt mondotta:

— En csak vicceltem! Nem is gondoltam, hogy valaki elhiszi, amit mondom.

Viccelt e a színész, vagy egészen más céljai voltak, nem kutatjuk. Végre is Diósi Nusi, mint színész köteles érteni a játékhoz, a tánchoz, az énekhez, de nem tartozik tisztában lenni azzal, hogy mi illik és hogy semmi esetre sem illik ilyen rossz vicceket csinálni azzal a közönséggel, amely olyan örömmel várja.

Évzáró hangverseny Patzkó Aladárné zeneiskolájában.

Patzkó Aladárné ének- és zeneitanárnő zeneiskolája vasárnap d. e. 11 órakor tartja évzáró hangversenyét a Katholikus Kör Szent László termében. A kiváló ének- és zeneitanárnő évzáró zenevizsgálója mindig eseménye Nagyvárad zenei életének. Iskolája, mely közel negyedszázada működik, nagyszámmal termeli a zenei tehetségeket.

Ez az iskola rendkívül sokat tett arra, hogy városunk zenei műveltsége oly nagy lendületet vett. — Az iskola minden fellépését kitűnő izlés, művészi tökély jellemzi. Tanítványai oly nagy számmal vannak, hogy képes egy gyönyörű kart kiállítani. Az idén nagyon szépen fog érvényesülni ez a remekkar, mert a Szent László terem hatalmas méretei pompás akusztikája megadják a feltételeket a méltó sikerhez. Megvagyunk győződve, hogy ezen a vasárnapi hangversenyen részt fognak venni nemcsak a szülők, hanem mindenki, aki a zene iránt érdeklődik.

A hangverseny két részre oszlik. Először lesz a zongoraszakasz vizsgázók hangversenye, utána következik az énektanszakon vizsgázók hangversenye. A pompás műsor a következő:

A zongoraszakaszon vizsgáznak: Dutka Baby, Grünwald Miklós, Pásztor Agnes, Kardos Klára, Standary Annus, Pásztor Margit, Fodor Olga és Anna, Czeglédy Klára és Irén, Papp Károly, Klára és Magda, Stocker Erzsike, Wittenberger Ella és Erzsike, Hubert Klára, Pásztor Irén és Edith, Feinsilber Leona, Kollárszky Isóka, Olasz Böske, Czillér Ilonka és Böske, Rozsly Irma, Kozma Ilonka, Marton Lili. Karácson Piri, Szücs Lili, Halász Kata, Bányay Erzsike, Weber Rózsika, Bernstein Olga, Márcsély Etuska, Vásárhelyi Pálma, Petróczy Alice, Kiss Ilonka, Steinhacker Adica, Bagossy Viola, Láposy Erzsike, Nozáky Magda, Rónay Olga, Patzkó Sárka, Mártonffy Márta, Mandel Ilonka.

Az énektanszakon a következő műsorral vizsgáznak a növendékek: a) Vaccai: Solfeggia, b) Auber: Románé Schmidt Magda, Peterson-Berger: Almavirág Csanády Lujzika. Mililotti: Egy csillag Rónay Margit. Jadassohn; női terzett I. sopr. Hubert Mancí, II. sopr. Günsberger Erzsike, III. sopr. Laszky Adica. Chaminade: L'amer captive Laszky Adica a) Händel: Bel cantó ária, b) Gordigiani: Felhő szállott Günsberger Erzsike. Damzetti: Ária Lucia operából Hubert Mancí. Franz Abt.: Pacsirta-dal, duett. Éneklék Hubert Mancí, Laszky Adica. Douglas: Férfi-négyes, tenor szóval Stadler Iván, Láng István, Karper József, Kollárszky Miklós, Rowe: Női kar, előadják: Hubert Mancí, Laszky Adica, Günsberger Erzsike, Rónay Margit, Olga, Böske, Csanády Lujzika, Láposy Erzsike, Künl Adrienne, Mártonffy Márta, Nozáky Magda, Plesz Irénke, Bagossy Viola, Schmidt Magda, Mandel Ilona, Szücs Lili, Bernstein Olga, Kiss Ilike, Steinhacker Adica, Papp Klára, Bányay Erzsike.

A közigazgatás reformja. A közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslatok tárgyalását hétfőn kezdi meg a közigazgatási és a pénzügyi bizottság. A közigazgatási bizottság előadója Rakovszky Iván, a pénzügyi bizottságé pedig Beöthy László. A bizottsági tárgyalások, hír szerint és előreláthatóan, hamarosan befejeződnek. A bizottságok előkészítő munkájukat a jövő hét csütörtökén vagy péntekén befejezik,

ugy hogy a javaslatok július elsején okvetlenül a plénum elé kerülnek.

Munkapárti körökben azt hiszik, hogy a javaslattal július végére okvetlenül elkészülnek és valószínű, hogy a főrendek összel fogják tárgyalni. Hogy ez lehetővé váljék, a munkapárt körében már nagyobb készülődéseket tettek. Az a terv, hogy az ülések eddigi rendjét megváltoztassák és nem délelőtt tiztől este nyolcig két órás szünettel, hanem délelőtt tiztől délután hat óráig egyfolytában tart az ülés és közben egyszer adnak egy órás szünetet.

Az ellenzéki pártok pénteken tartanak értekezletet, amelyen véglegesen elhatározzák, hogy miféle taktikát fognak követni.

CSALÁDIRTAS Békásmegyeren.

Egy asszony öt gyermekét a kutba dobta. — Két gyermek meghalt.

A budai határban, a Ramai-fürdőn túl, már Békásmegyer területén, fekszik egy kies, zöld fákkal szegélyezett árnyas nyaralótelep, a kissinki-telep. E telepnek egyik magános villájában élt Moser Miklós vasöntő előmunkás, harmincöt éves feleségével és öt gyermekével, legidősebb gyermeke, Gizella, kilenc éves, Etelka 7 éves, Miklós öt éves, Lajos három éves és Gyula hét hónapos.

Tegnap reggel fél hatkor a férj nyugodtan elbúcsuzott családjától és elment a gyárba.

Alig hogy elment a férj, az asszony nyugodtan kiment az udvarba.

Az árnyas akácfákkal szegélyezett udvar közepén közönséges falusi fakut áll: a kut hét méter mélységű, 180 centiméternyire áll benne a víz. Csigán járó kötél meríti ki a kutból a vizet.

Az asszony a legidősebb kis leányt, Gizuskát, a kuthoz hívta s azt mondotta neki:

— Menj fel kis leányom, kend meg a csigát, mert nyikorog.

A kis leány maga sem tudja, miért, talán az anyja hangjában volt valami szokatlan, rémülten szabadkozott.

— Félek anyuskám, le akarsz dobni.

— Ne félj, te csacsi, csak nem bántom a saját legkedvesebb gyermekemet. Menj fel és tedd, amit mondtam!

A kis leány nyugodtan mászott fel a kut peremére, alig ért azonban idáig, az anyja hátulról derékon kapta és erős lökés-sel a kutba vetette.

A kuttól pár lépésre lévő barátságos rózsakertbe ment ezután az asszony és onnan kihívta Miklós fiát, elvezette a kutig, őt is felültette a kut peremére és bele-dobta.

Igy egymásután hajigálta be Lajos, Gyula és Etelka nevű gyermekeit, anélkül, hogy a következők az előzóról tudtak volna. Ez annál is inkább könyebben történhetett, mert a gyerekek rémületükben jajkiáltás nélkül, szinte eszméletlenül türték sorsukat. Miután minden gyermekével végzett, maga is belevetette magát a kutba.

A környék még kihalt volt, nem járt arra senki. A szomszédban lakik Kuti Károly vasöntő-munkás, aki ezidőben még aludt. A felesége látta csupán, hogy az

asszony feláll a kut peremére, mint aki bele akar ugrani. Többet nem látott. Rosz-szat sejtve, berohant a házba, fölverte az urát és a Moserék villájába szaladtak. Rémes látvány vetődött szemük elé. Föllár-mázták az egész környéket, hamarosan ötven-hatvan ember csődült a kut köré.

A gyerekek, ahogy egy kicsit fel-eszméltek, velőtrázó sikongatásban törtek ki:

— Segítsenek bácsik, megfulladunk.

Szimirák János, vámőr kötelel eresztett a kutba és lekiáltott Mosernéhoz:

— Szerencsétlen asszony, fogózzon a kötélbe és másszon fel. Az asszony vissza-szólt:

— Meg akarok halni és azt akarom, hogy gyermekeim is meghaljanak.

Végre létrát hoztak, leeresztették a kutba, Szimirák és Kuti egymásután eresz-kezték le és egyenként hozták fel a már fuldoklókat.

Lajos és Gyula azonban ekkor már megfulladtak s így csak a holttestük kerül-hetett fel.

A két kis gyermek, Gyula és Lajos hulláját a békásmegyeri halottasházba vit-ték, az ájult állapotban felhozott asszonyt pedig a Szent Margit-kórházba vitték, ahol gondos ápolásba vették.

A közelálló véleménye szerint csak pillanatnyi elmezavarról lehet szó.

HIREK

Tájékoztató.

Június 21. A tüdővész ellen védekező egyesület évi közgyűlése d. e. 11 órakor a városházán.

Június 23. Sziligeti Társaság közgyűlése a vár-rosháza tanácstermében d. u. fél 6-kor.

* **Személyi hír.** Dr. Beöthy László v. [b. t. t., volt kereskedelemügyi miniszter Nagyváradra érkezett.

* **Biharmegye közgyűlése.** Bi-harmegye törvényhatósági bizottsága tegnap folytatta nyári közgyűlését Miskolczi Ferenc dr főispán elnöklése alatt. Megesapant ér-deklódás kísérte a közgyűlés második nap-ját, amelyen a bizottsági tagok kevés számban jelentek meg. Folytatták a községi ügyek tárgyalását, majd személyi ügyeket intéztek el. A nyári közgyűlés tegnap délelőtt befe-jezést nyert.

* **A Vörös Kereszt-Egylet ala-kuló ülése.** A „Vörös Kereszt-Egylet“ újjászervező bizottsága ezután is tisztelettel felkéri az ivartartó hölgyeket és urakat, hogy taggyűjtő iverket, egy olvasható irással leirt másolat kíséretében Biharvármegye közkór-házához dr. Gábor Livius segéd-orvos ur cí-mére e hó 20-áig küldjék be. Az alakuló ülés a napokban lesz s úgy halljuk, Buda-pestről is fognak az ülésre lejönni.

* **A munkásházak építése.** Nagy-várad város tanácsa tegnapi ülésén foglalko-zott a munkásházak építésének a kérdésével. Az építés megkezdéséről egyelőre szó sem lehet, mert a városi pénztár fedezettel nem rendelkezik. Csupán csak ha a 3 milliós kölcsönt jóváhagyja a miniszter, kezdhetik meg az építkezést. Hogy azonban teljesen elő legyen készítve a dolog, a tanács meg-

bizta a polgármestert, hogy a vállalkozó iparosokkal kösse meg a munkálatokra a szerződést.

* Nagyvárad irásban és képen. Ezelőtt másfél évtizeddel jelent meg Nagyváradról egy utmutató. Azóta a könyvet elkapkodta a közönség, de meg Nagyvárad városa erős fejlődésen ment át másfél évtized alatt. Az üzletekben egy kézi térképet sem lehet kapni, ami az idegenekre nézve sokszor kellemetlen. Arad, Debrecen, Temesvár, Szeged, stb. példájára Vidosits Gyula hírlapíró, lapunk régi belső munkatársa egy Baedecherszerű utmutatót ad ki, Nagyvárad irásban és képen címmel, amely ismertetni fogja Nagyvárad multját, jelenlegi viszonyait, statisztikai és más közérdekű adatait, összes hivatalait, testületeit, intézményeit, a fontosabb szabályrendeleteket, menetrendet, díjszabásokat. A munkát mintegy 40 pompás képpel illusztrálja s ezenkívül egy jó kézi térkép egészíti ki a közérdekű munkát. A város tanácsa is méltányolva ezen törekvést, tegnap kimondotta, hogy 430 koronával támogatja a munka megjelenését. Az utmutató hirdetések közötté tételére is alkalmas, mert 5000 példányban jelenik meg s ennek nagy része a megjelenés után a hirdetők között lesz kiosztva.

* Elhunyt törvényszéki bíró. Részvétellel értesülünk, hogy a nagyvárad kir. törvényszék bírói karának egyik fiatal, kiváló tagja, **Maróczy János** kir. törvényszéki bíró 37 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Nemcsak a törvényszéken ismerték és szerették a kitűnő képzettségű bírót, aki mindenütt rokonszenvet keltett személye iránt. Hosszu éveken át tagja volt a székesegyházi énekkarnak, hatalmas gyönyörű basszus hangja élénk fel-tűnést keltett. Az elhunyt bíró temetése folyó hó 20-án délelőtt 9 órakor lesz. A temetésen a bírói kar testületileg vesz részt. A halálesetről a család a következő gyász-jelentést adta ki:

Özv. Maróczy Jánosné szül. Késmárki Lányi Mária úgy a maga, mint gyermekei: Mária és Ilona s az összes rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják szeretett legjobb drága fiu, testvér és rokonnak **Maróczy János** kir. törvényszéki bíró élete 37-ik évében hosszu szenvedés, a szentségek és az utolsó kenet felvétele után folyó hó 18-án délelőtt 11 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult drága halott földi maradványai folyó hó 20-án délelőtt 9 órakor fognak Sztaroveczky utca 3. számú gyásházánál a róm. katolikus egyház szertartása szerint beszenteltetni és az olaszii plébánia templomban megtartandó gyászszentmise bemutatása után az olaszii temetőben örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és kartársai tisztelettel meghívotnak. Nagyvárad, 1914. június 18. Aldás és béke poraira!

* Betörés a peceszöllösi sörgyárba. Tegnap a peceszöllösi sörgyárba ismeretlen tettesek betörték. A betörők szákmánya nagyon kevés volt, mert nagyobb értékhez nem juthattak, csak egy kékításká került a kezükbe, amelyben 1 korona 36 fillér volt, azt elvitték. Az ismeretlen tettesek ellen feljelentést tettek.

* Halálozások. Özv. **Brumár Mihályné** szül. Mezey Katalin élete 81. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap, csütörtökön délután ment végbe a gör. kath. egyház szertartása szerint. — Özv. **Csutha Benedekné** szül. Várady Sára, 73 éves korában meghalt. Temetése ma, pénteken, június 19-én délután 4 órakor lesz a Szacsavay-utca 71. sz. házában.

x A Zichy-barlang vendéglőben szombaton este dísznótor lesz, amelyen jó kiszolgálásról és tiszta italokról gondoskodik **DOLGOS NÁCI** bérlő.

* Tánctanfolyam. Antalfy Margit az iskolai szünetek alatt két óra terjedő tanítással, új táncanfolyamot nyit, a tanfolyam kezdete július 1. Lesz gyermekkolon 5—7 óráig és től 8-tól fél 10-ig diákkolon. A tananyag felöleli az összes diáktáncokat. A legnagyobb gond a test plasztikus tartására és mozgására lesz irányítva. A balletanfolyam szintén a fent jelzett időben veszi kezdetét. A beiratás Teleky-utca 3. sz. alatt, az emeleten eszközölhető reggel 8 órától egész nap. Külön órák az összes táncokból a nap bármely szakában vehetők. Max-xies, Faurlána, Tatan, Artista és a szinpadai táncokból is, külön megbeszélés szerint.

* Leövey és Sik a vizesdézsában. A Szigligeti színház ez a két jeles művésze minden este belepottyan egy nagy dézsa vízbe a közönség harsogó nevetése között. Aztán csurom vizesen száguldanak végig a nagyvárad utcákon. Ez a pompás jelenet egyike a Tompa Béla „Apacs álma” című szkecsében levő nevetető jeleneteknek, természetesen nagy és jóízű kacagást váltva ki a nézőkből. Hát még a szinpadai jelenetek, ahol Szentgyörgyi Mártha, a bájos, mindig szép Marci énekel és táncolja a furlánát meg a maeciosot, Tompát nem is említve, a ki mindig vonzott publikumot a színházba is. Most a Vigadó pénztárát ostromolják jegyekért, mert az egész város meg van arról győződve, hogy a szkecses mulattató, a szereplők első rangban jók, hiszen kedvencei Nagyváradnak! Az apacs álma naponként kétszer kerül színpadra.

x Aszódy új Kávét, Tea és Japán fől-szerelések üzlete Rákóczi-uton a Csokoládé Király cukorka üzlete mellett van. Központi főzlet Kossuth-utca Sas-palota. Nagyságos Asszonyom! próbáljon Aszódy 8-féle zamatu pörkölt kávéát vásárolni, mely izre és zamatra utánozhatatlan. Kávém egytől-egyig nemes fajok. 10 évi gyakorlatomat sokan ránozzák, de hasonló kávé nincs és soha létezni nem fog, mert pörkölési módszerem egyedüli titkom. Üzletembe csakis tiszta dolgokat tartok, egyideűleg ajánlom, hol kakaót isznak, próbáljanak 1/3 kiló Banán kakaót venni 50 fillérért. Ezen kakaó a világot meghódította, a Banán kakaó természetes édességénél fogva cukor fölösleges. Gyermeknapon személyesen meggyőződtem hogy a gyermekek mennyire szeretik ezen újabb kakaót. Hízást, vérképzést elősegít. Kizárólagos eladás Nagyvárad és Biharmegye részére Rákóczi-uti új kávé üzletben és Kossuth-utcai főzletemben.

x A legjobb akarattal kérem győződjön meg a világhírű Rádium Bohémi, Japán Roma hegedű hur különlegességeiről. Gramofon lemez újdonságok Király, Fedák, Rózsa, Környei, Fráter nagysikerű felvételei. Saját készítményű modern cimbalnok, gramofon, hegedű és az összes hangszerek javítása olcsón. **SIMON GYULA** Rákóczi-ut 22. hangszerkészítő.

x Kossuth-utca 2. sz. házában a volt Szihta, valamint Tóth Zsigmond-féle üzlethelyiségek azonnal kiadó. — Ugyanott az emeleten egy kétszobás udvari lakás hozzátartozó mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takaréknál.

x Egy nagy raktárhelyiség a Szacsavay-utca 11. számú házában AZONNAL kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x Kiadó lakások. Szöllös-utca 12. szám alatt két szobás lakás a hozzá tartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. — Jsi-tér 14. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Kossuth-utca 2. szám alatt két üzlethelyiség azonnal kiadó. — Hattyu-utca 35. sz. alatt egy szobás lakás mellékhelyiségekkel együtt azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár r.-t.-nál, Kossuth-utca 6 szám.

* Kondor Ernő muzsikál. A Fekete Sas kávéházban szombaton és vasárnap mutatkozott be kitűnő bandájával Kondor Ernő az ország legelegánsabb primása, a kiváló nótaköltő. A kávéház zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Ott voltak Kondor régi barátai s a publikum páratlan melegséggel ünnepelte a művészt, aki teljesen fejlett technikával játszik, ura hangszerének s híressé vált nótáit, éppogy mint a legdivatosabb dalokat, operetteket pompásan muzsikálja. Még nyolc estén hangversenyez a Sasban. Tekintve az óriás érdeklődést, jó ha asztalokat előre lefoglal a közönség.

* Eladó ház. Ritoók Zsigmond-utca 21. szám alatti két ház, jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett, szabad kézből eladók. Biharmegyei Takarékpénztár.

x Petőfi-utca végén a Törköly-mérő-ut 114. sz. alatt két egyszobás lakrész május 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári takarékpénztárnál, Kossuth-utca 6.

x Női fehér vászon fél cipő amerikai forma bőr sarokkal gombos, fűzős, kivágott, spangnis 5 korona, szarvasbőr női fél cipő, finom női bőr fél cipők minden színben 5 korona. Szandál 20—25 számig 2 korona, 26—28-ig 2 K 60, 29—34-ig 3 K 20, 35—43 4 K. Férfi chevrau amerikai cipő 10 K. Kalapok uri divat cikkek fehérművek legolcsóbb beszerzési forrása **FEKETE JENÓNÉL** Szent János-utcán Kis Pipa vendéglő mellett. Telefon 13—70.

* Ingatlan eladás. Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hángária cipőgyár r.t.

x Kiadó lakások. Szacsavay-utca 11. számú házában egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel AZONNAL kiadó. — Ugyanott egy 4 szobás utcai modern lakás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel f. évi NOVEMBER 1-ére kiadó. Értekezhetni a Gazdasági és Iparbank rt.-nál.

x Finom keresztény urikoszt kihordásra jutányosan kapható. Csengeri-utca 8.

x A legújabb párisi kalap-újdonságok egyedül **KOHN HELEN** kalapüzletében kaphatók, Nagy Sándor-utca (Weiszlovich-ház), ahol nagy választék áll a hölgyközönség rendelkezésére a legizlésebb és a legújabb divatu kalapokban igen olcsó árakban. A Szigligeti-színház művésznőinek kalapszállítója. Atalakításokat modellek után vállal.

„The Roosevelt Shoe“

amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső

cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szájpadiás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vissgázott fogtechnikusa.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

**A legszebb
kézimunkák
Tátray cégnél**
Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

SPORT

A vasárnapi footballmérkőzések. Három érdekes mérkőzés bonyolult le vasárnap délután a NAC a Rhédey-kerti sport-téren. Délután 2 órakor a NAC. ifj. a Törekvés II. csapatával, utána a NAC II. a NS. csapatával, harmadsorban a NAC I. csapata a Sarkadi TK csapatával játszik barátságos mérkőzést. A NAC II.—NSC találkozása barátságos jellegű lesz, a legutóbbi 2:0-as eredményü legyőzését akarja a NAC esetleg megjavítani. A NAC—Sarkadi TK mérkőzés létrehozatalával azt célozza a NAC, hogy a megye legjobb football csapatát itt bemutassa.

A Sarkadi Testgyakorlók Köre N.-Váradon. Biharmegye vidéki csapatai között legerősebb a Sarkadi T. K. csapata, amely ma olyan kiváló formában van, hogy nem csak a többi vidéki csapatokat győzte le fölényesen, de a nagyváradai csapatok között is győzedelmeskedett. Ezt a kitűnő football csapatot mutatja be vasárnap délután a NAC a nagyváradai sportközönségnek, hogy ezzel képét adja a megye football sportjának. A sarkadi csapat nagy örömmel jön Nagyváradra, mert így alkalma lesz tudását egy nagy sportcentrumban bemutatni és alkalma lesz a kerület bajnokesapatával a Nac. I. legénységével szembekerülni. A megye és a város legjobb footballcsapata kerül szembe egymással vasárnap d. u. a Sport-téren és a küzdelem bizonyára a legérdekesebbek közül való lesz. A mérkőzés a legteljesebb érdeklődésre tarthat számot, mert a sarkadiak a fair játékmódor hívei, s igazi élvezetes sportot nyújtanak.

IGAZSÁG- SZOIGÁLTATÁS

§ Véletlen halál. A múlt év szeptemberében a Margitta melletti Árok-ut nevű puztán halálos súlyos szerencsétlenség történt. Oláh Péter csász véletlenül agyonlőtte Fantás Imre fiatal napszámost. A legény elkérte a császtól a fegyvert és nem akarta visszaadni. Dulakodás támadt köztük, s eközben sült el a fegyver, mely a legény halálát okozta. A törvényszék 3 évi börtönre ítélte Oláh Pétert. Felebezés folytán került az ügy a nagyváradai kir. táblához, amely a tegnapi főtárgyaláson vette elő Oláh Péter dolgát. A vádlott kijelentette, hogy ő egyáltalán nem volt hibás, amiért a szerencsétlenség történt, felmentést kér. A tábla a törvényszék ítéletét megsemmisítette és Oláh Pétert a vád a következményei alól felmentette.

§ Megsemmisített esküdtzéki ítélet. Pópa Eva belényesi leány a gyermekét, aki a nagyváradai szülészeti klinikán jött a világra, a mikor kijött a kórházból, megfojtotta és a holttestet egy patakba dobta. A nagyváradai ügyészség szándékos emberölés büntette miatt emelt vádat a gyilkos anya ellen, akit a nagyváradai esküdtek nem szándékos emberölésben, hanem gyermekölés büntetében találtak bűnösnek és a törvényszék a verdikt alapján két évi és hat hónapi börtönre ítélte. A Kuria most dr. Tarnay János elnöklésével megsemmisítette ezt az ítéletet, mert az esküdtek a bűncselekmény minőségére, tehát lényegében tévedtek és új esküdtzéki tárgyalást rendelt el.

TÁVIRATOK

A fiumei podesta.

Fiume, június 18.

Ma ment végbe Corossac fiumei podeste ünnepélyes installációja.

Tendenciózus hírek.

Bécs, június 18.

(Saját tud.) A Stefánia-ügynökség tendenciózusan híreszteli, hogy a felkelők az egész vonalon győztek, Durazzót elfoglalták, sőt Vilmos fejedelem is elesett. A híreket nem erősítették meg.

Arra az esetre, ha a felkelők elfoglalnák Durazzót, az osztrák-magyar hadihajók utasítást kaptak, hogy a felkelők táborát bombázzák.

Róma, jun. 18.

Az utolsó órában ideérkezett távirat szerint sikerült Durazzót megmenteni az új támadástól.

Ügyvédjelöltek a minisztereknél.

Budapest, jun. 18.

(Saját tud.) Az ügyvédhelyettesek és ügyvédjelöltek országos szövetségének nagy küldöttsége jelent meg Tisza István gróf miniszterelnöknél és Balogh miniszternél és köszönetet mondtak a minisztereknek.

Saczelláry Györgyné meghalt.

Budapest, jun. 18.

(Saját tudósítónktól.) Saczelláry György országgyűlési képviselő felesége, aki foghúzás következtében vérmérgezést kapott, az éjszaka meghalt.

Hármas ikrek.

Alsólendva, jun. 18.

Ritlop Pál nagypalainai kovácsmester felesége hármas ikreket szült. Mind a három fiu teljesen egészséges. Ritlop kervényt írt a királynak, amelyben arra kéri, hogy fogadja el az egyik fiu kereszapaságát és a levelet elküldte a kabinetiroda címére.

VIGADÓ

mozgó variete

Sas-passage.

**Ma pénteken
harmadszor**

AZ APACS

ÁLMA

Énekes
táncos

kinema-szkeecs 5 felvonásban.

Irta TOMPA BÉLA.

Lejátsszák:

**Szentgyörgyi Márta,
Sik Rezső, Tompa
Béla és Leövey Leó
a Szigligeti színház
művészei.**

Az előadások kezdete hétköznap este fél 8 és fél 10 órakor.

Teljes 2 órás műsorok. Remek szel-
lőztetők. Buffé. Telefon szám 12-21.

Helyárak: Páholy-ülés 2 K. — fill. —
Zsölye 1 K. 20 Támlásszék 80
fill. — III. hely 60 f. — Katonák őrmesterig
és gyermekek félélyáru jegyet váitanak.

Szünet alatt Detmers Gyula
karmester közreműködik.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Buza októberre	— — —	12,85
Buza 1915. áprilisra	— — —	12,98
Rozs októberre	— — —	9,28
Zab októberre	— — —	7,79
Tengeri májusra	— — —	7,88
Tengeri júliusra	— — —	7,53
Tengeri 1915. május	— — —	7,26

Budapesti értéktőzse.

Magyar hitelrészvény	— — —	770.—
Osztrák hitelrészvény	— — —	602.—
4%-os koronajáradék	— — —	79,95
Osztr. magy. államv.	— — —	685.—
Jelzálogbank	— — —	401.—
Leszámitoló és pénzváltó	— — —	490.—
Hazai bank	— — —	273,50
Magyar bank	— — —	488,50
Keresk. bank	— — —	3565.—
Rimamurányi	— — —	616.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	683.—
M. Ált. Kőszénbánya	— — —	990.—
Közuti vasut	— — —	584,50

A szerkesztésért felelős:

Dr. KRÜGER ALADÁR.

1425—1914. számhoz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a Nagyváradi városi kir. járásbíró ságnak 1314 évi V. 1914—1. számú végzésével Dr. Áron Géza ügyvéd által képviselt Bp estli Keresk. bankja r.-t. felperes részére alperes ellen 96 korona követelés és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 1780 kor. becsült ingóságokra a Nagyváradi városi kir. járásbíró ságnak fenti számú végzése folytán az árverés elrendeltetik annak a felülfoglaltatók követelése erejéig s amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Nagyváradon, Nagypiac-tér 14. szám a. leendő megtartására határidőül 1914. év június hó 19. napján délelőtt 10 órája tűzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt bitorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az előírt végrehajtó ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott kiküldöttől vagy írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Nagyváradon, 1914. évi június hó 2. napján.

Csathó Jenő,
kir. bír. végrehajtó.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénztárszekrények (safes) bérbeadása
Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létező **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságú pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlet felvételkor saját zárja alatt, önmaga kezelhet és ezeknek megőrzésére a legmesszebb menő biztonságot és kényelmet találja.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár.

Meghívó.

A „Tudóvész Ellen Védekező Egyesület“ **folyó évi június 21-én délelőtt 11 órakor** a Városháza bizottsági termében tartja **évi rendes közgyűlését.**

Erre az egyesület összes tagjait az alapszabályok 7. §-a értelmében ezennel meghívom azzal, hogy esetleges indítványait a hivatolt szakasz g) pontja alapján a közgyűlést megelőző 24 órán belül nyújthatják be az elnökséghez. Tárgysorozaton az évi jelentések, számadások, felmentvények megadása és egy végrehajtó bizottság szervezése van, melyre nézve a fentjelzett 7. §. második bekezdése irányadó.

Nagyvárad, 1914. június 18.

FETSER ANTAL

felszentelt püspök,
egyleti elnök.

Pályázati hirdetmény.

Nagyváradi város rendőrkapitányi hivatalánál nyugdíjazás folytán megüresedett, évi 2000 kor. fizetés, 250 korona nyugdíjba bezaímlható személyi pótlék és 720 korona lakbérrel javadalmazott nyugdíjgennyel egybekötött, választás útján betöltendő rendőrfelügyelői állásra ezennel pályázatot hirdetek

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt Hlatky Endre ur Óméltóságához Nagyváradi város főispánjához címzett kérvényeikkel hozzám (Városháza I. emelet 4.) 1914 évi július hó 4 ik napjának d. u. 5 órájáig annál is inkább adják be, mert a később beérkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás Nagyváradi város törvényhatósági bizottságának ez évi július havi rendes közgyűlésén fog megejtetni.
Nagyváradi, 1914. június 17.

Rimler Károly,
polgármester.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Kérse fel **DARABONT** GY. és T.L.R.S.A uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, alcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Szőlőmoly ellen az egyedüli biztos szer a **BAGOL.**

Kapható:

KONDOR DEZSŐ
cementkereskedőnél,
Nagyváradi Nagypiac-tér 1. sz.
(Füchsl-palota.)

Belépési felhívás

a **Filléres Tak.- és Segélyszövetkezet**

12-ik évtársulatába.

A Leszámitoló és Jelzálogbank Rt. kebelében működő

FILLERES TAKARÉK ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET

1914 máj. 1-én új évtársulatot nyitott

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — hetenkint kötelezőleg fizetendő 20 fillér képezi s kiki tetszése szerinti számban jegyvezhet üzletrészeket.

A szövetkezet célja az, hogy egyrészt a tagok részére kisebbszerű hetenkint ismétlődő betétek által a vagyongyűjtést lehetővé tegye, másrészt, hogy ugyanezen tagok betéteik arányában olcsó kamattal, mellett kölcsönöket kaphasson.

A beiratások a LESZÁMITOLÓ ÉS JELZÁLOGBANK helyiségében (Bémer-tér, Lévy-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyanott lesznek teljesíthetők.

A vidéki beiratkozók a heti befizetéseket a postatakarékpenztár útján portómentesen teljesíthetik.

A beiratkozásnál üzletrészenként 10 fillér beiratási díj fizetendő.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

Nagyváradi, 1914. április hó.

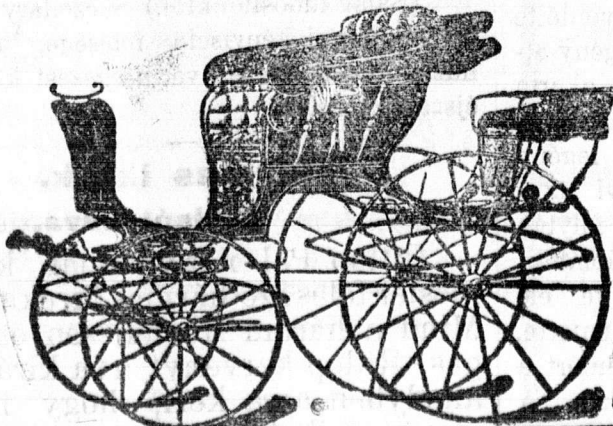
Filléres Takarékos és Segély szövetkezet

Standary György

kocsigyáros, volt es. és kir. gyógykovács.

Lakatos-utca 10. szám.

Telefon: 866.

Kész új kocsik és átalakítottak mindig nagy választékban kaphatók. Kívánatra rajzok után is készítek a legmodernebb kivitelben.

A *Katholikus Népszövetség* *nagyváradai szervezete.*

CÉL: a keresztény polgárok tömörítése minden romboló áramlattal szemben; a vallásos és hazafias érzés istápolása, a keresztény közönség közt az összetartás fokozása.

JÉLSZÓ: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Tagsági díj egy évre 1 korona, melynek fejében a tag megkapja a havi füzeteket, naptárt ingyen jogi tanácsadásra tarthat igényt s részt vehet a Népszövetség ünnepélyein és értekezletein.

Katholikus Népszövetségi *Otthon.*

A Katholikus Népszövetség nagyváradai szervezetének tagjai részére alakult társas kör. **Tagsági díj egész évre négy kor.** Helyisége a Katholikus Kör épületében, Szilágyi Dezső-utca 5. szám alatt van.

A Katholikus Népszövetség jogvédő irodája

A népszövetségi tagoknak ingyen ad jogi tanácsot minden közigazgatási, peres, perenkívüli, telekkönyvi, adóügyben stb.

Hivatalos órák: minden pénteken délután 6-tól fél 8-ig.

Hivatalos helyiség: a Katholikus Népszövetségi Otthon könyvtári helyisége.

Népszövetségi Hitelszövetkezet

Célja a népszövetségi tagok takarékoságát előmozdítani és tagjait az alapszabályokban körülírt határok közt segíteni. Jelzálogi kölcsönt ad. Elfogad betéteket.

Heti 20 filléres befizetések mellett működik.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthon helyiségében van, a hol a heti befizetések minden héten hétfőn és csütörtökön d. u. 2—5 óra közt eszközöltnak.

A *Katholikus Népszövetség* *biztosító osztálya.*

Előnyös feltételek mellett elfogad **életbiztosításokat** tőkére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére. Elvállal továbbá

leánykiházasítási és fiúellátási biztosításokat is.

Elfogad biztosításokat:

tűz, villámcsapás, légszusz- és kazánrobbanás által okozható károk ellen.

Törés által okozható károk ellen, **szállítmányi** károk ellen, betöréses **lopás-, jég-, baleset-, szavatossági** károk ellen.

Óvadékbiztosításokat, sikkasztás elleni, valamint **állatbiztosításokat,** végül úti-podgyászbiztosítást.

Általában foglalkozik a **biztosítás minden ágazatával,** a lehető legolcsóbb feltételek mellett.

Részletes felvilágosítással a csoportvezetők, illetve a biztosító osztály szolgálnak.

Hivatalos helyisége a Katholikus Népszövetségi Otthonban van. **Hivatalos órák** hétköznapokon d. u. 3—6 óráig.

Félikusz-fürdőbe induló fürdővonatok. Nagyvárad és Váradvelence állomásairól

Nagyvárad állomásáról ind.	reggel	4 ó. 35 p.	érk. Félikusz-fürdőbe reggel	5 ó. 02 p.
V.-Velence	"	4 " 47 "	"	5 " 02 "
Nagyvárad	" d. e.	8 " 00 "	"	8 " 33 "
V.-Velence	"	8 " 10 "	"	8 " 33 "
Nagyvárad	"	10 " 00 "	"	10 " 33 "
V.-Velence	"	10 " 10 "	"	10 " 33 "
Nagyvárad	" d. u.	2 " 30 "	"	3 " 03 "
V.-Velence	"	2 " 40 "	"	3 " 03 "
Nagyvárad	"	4 " 55 "	"	5 " 23 "
V.-Velence	"	4 " 00 "	"	5 " 23 "
Nagyvárad	"	5 " 35 "	este	6 " 03 "
V.-Velence	"	5 " 43 "	"	6 " 03 "
Nagyvárad	" este	8 " 31 "	"	9 " 03 "
V.-Velence	"	8 " 41 "	"	9 " 03 "

Félikusz-fürdőből visszautazás

Félikusz-fürdőből ind.	reggel	7 ó. 45 p.	kor. ér. Nagyváradra d. e.	8 ó. 20 p.
"	" d. e.	8 " 40 "	"	9 " 10 "
"	"	10 " 39 "	"	11 " 10 "
"	" d. u.	3 " 10 "	"	3 " 40 "
"	" este	6 " 59 "	"	7 " 30 "
"	"	9 " 10 "	"	9 " 40 "
"	" éjjel	10 " 32 "	"	éjjel 11 " 00 "

Hódmezővásárhelyi Dankó Béla utóda Virág Károly az egész idényre szerződöttetett hírneves zenekara a Nagyvendéglő teraszain naponta 3-szor hangversenyez. Eredeti hegyiborok, elsőminőségű Kőbányai sörök, konyha házi-kezelésben, mérsékelt étlap árak állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére. Délután 5 órától este 9 óráig a zene hangversenyen egy hírneves társulat közreműködik. Minden szombat este tombolajáték, játék után táncmulatság a gyógyteremben Virág Károly és zenekara mellett. Konfetti, serpentin és tűzijátékkal egybekötve minden belépési díj nélkül. Érdekes csolnakázás egész napon át a «Halas tó» este 9 óráig.

Az utolsó vonatindulás Félikusz-fürdőből este fél 11-kor N.-Várad felé.

Belépési felhívás

A Magyar Takarékszövetkezet
X. évtársulatába való belépésre.

A Magyar Bank kebelében működő
„Magyar Takarékszövetkezet“

1914. év július hó 1-én megnyitja

X. évtársulatát,

melyre az igazgatóság ez uton hívja fel
Nagyvárad város és Biharvármegye közön-
ségének figyelmét.

Az új évtársulatba való belépés 3 éven-
át hetenként fizetendő 20 filléres üzletrészek
lejegyzésével történik, melyek tetszésszerű-
számban jegyezhetők.

Belépések a Magyar Bank r. t. (Szent
László-tér Sas-palota) helyiségében a hivatalos
órák alatt bármikor eszközölhetők és
egy heti befizetés után mindenki megkapja
a nevére kiállított befizetési könyvecskét.

Vidéki befizetések portómentesen posta-
takarékpénztár útján eszközölhetők.

A szövetkezet célja tagjait apróbb beté-
tek útján való takarékosagra buzdítani, a
tagok esetleges hitel igényeit a legjutányosab-
ban kielégíteni és az igénybe vett hitel vissza-
fizetésére könnyű módot nyújtani. A szövet-
kezeti tagok a teljesített befizetések 1/6 részét
minden kezes nélkül bármikor előnyös kamattétel
mellett kölcsön vehetik. A szövet-
kezeti tagok a befizetett tőkéjüket a reá-
eső üzleteredmény részesedéssel együtt (min-
den egy koronás üzletrész után K 11.) meg-
kapják.

A beiratások alkalmával minden 20 fillé-
res üzletrész után 5 fillér beiratási díj fize-
tendő. Késedelmes befizetéseknel pedig amennyi-
nyben a tagok a késedelmet idejekorán pó-
tolják, késedelmi illetéket nem fizetnek.

A Magyar Takarékszövetkezet
igazgatósága.

Értesítjük t. feleinket, valamint a t.
közönséget, hogy a

Bécsi biztosító társaság

biharmegyei főügynökségét átvettük és a
biztosító irodát helyiségünkben (Rimanóczy-
utca 6. sz.) rendeztük be, hol mindennemű
biztosítás u. m.

tűz, jég, betörés, üvegtörés, szál- litmány és életbiztosítás

a legelőnyösebb feltételek mellett köthető.
Ugyancsak átvettük a

Providentia biztosító társaság

főügynökségét is, melynek minden ágaza-
tát u. m.

baleset, automobil és géptörés el- leni és szavatossági biztosításokat

kultiválni fogjuk.

A t. érdeklődő feleknek minden felvilá-
gosítással készséggel szolgálunk (Telefon:
840. szám.)

Nagyvárad Kereskedelmi és Forgalmi bank
részvénytársaság.

Kérjünk és fogyasszunk
mindenütt

Nagyváradai sört!

mert szín, íz és maláta-tar-
talom tekintetében a legelső
gyárak termékeivel vetekszik
és amellet olcsóbb.

Rendeléseket már 10 üvegtől
kezdve a városi raktár házhoz
szállít. Állandó vevők ingyen
jeget kapnak.

Nagyváradai Sörgyár Részv.-Társaság

Gyári telefon 439. Városi
raktár (Nagypiacz-tér),
telefon 471.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

Kevés pénzért sok mindent vásá- rolhat, és pedig:

női harisnyák, párja 30 fillértől, selyem harisnyáig
férfi zokni " 28 " " zokniig
gyermek harisnya kötött 20 fillértől. Női férfi fe-
hérművek zsebkendők, ridikülők pénzerszények,
ernyők igen olcsó árért. Himzés valódi klópli csipkék.

Férfi gallér darabja 10 fillér,

csak míg a készlet tart. Vidéki rendelések utánvét,
viszont eladóknak engedmény, meg nem felelőért
a pénzt visszaadjuk.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Műszaki harisnyakötőde

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 2.
(Ausländer férfiszabócég után.)

KÉSZIT új férfi fuszekliket és női harisnyákat a
legdivatosabban, igen tartós kivitelben és olcsó
árban. Elvállal fejeléseket s javításokat, valamint
aszur- és muslin-harisnyákat, kivágott cipőkhöz a
legmegbízhatóbban készít. Egy próbarendelés meg-
győz mindenkit a harisnyák jóságáról. Az üzlet 14
év óta áll fenn. Sok pénzt megtakarít ha harisnyáit

Lippner Marknal szerzi be.